

Päiväys 18.10.2021
Versio 2
Laatija Åsa Björk/Katja Heikkiniemi
Hyväksyjä Stefan Anderson

PD-HOIDON ALOITUS

Jos on mahdollista, odotetaan noin kaksi-kolme viikkoa ennen PD-hoidon aloittamista. Aloittamispäätökseen vaikuttaa potilaan verikokeiden arvot. Katetrin ulostuloaukko saa parantua rauhassa ja katetrin cuffi kasvaa kiinni kudokseen. Enemmän kuin kolme viikkoa aloitusta ei ole suositeltavaa viivyttää, sillä katetri voi kääntyä väärään suuntaan tai jopa mennä tukkoon. PD on mahdollista aloittaa myös akuutisti. Tällöin potilaan tulee olla makuuasennossa hoidon aikana, ettei katetrin juuri ala vuotamaan tai katetri pääse liikkumaan. Ennen hoidon aloitusta on tärkeää ottaa potilaan paino, jotta tiedetään minkä vahvuiset PD-nesteet ovat potilaalle optimaaliset. Liian laimea neste lisää potilaan painoa ja turvotuksia ja liian vahva neste kuivattaa potilasta.

Potilaan kouluttaminen vaatii yhden hoitajan ajan noin viikon, riippuen potilaasta. Jos on tarpeellista, voidaan myös omaiset tai esimerkiksi hoitolaitosten henkilökuntaa kouluttaa hoitoa toteuttamaan. Tavoitteena kuitenkin on, että potilas hoitaa itse PD-hoitonsa. Iäkkäämpien potilaiden hoidon tavoitteena on, että he saavat asua kotona tai hoitolaitoksissa ja näissä tapauksissa koulutetaan avustavaa henkilökuntaa.

Koulutus tapahtuu pääsääntöisesti munuaispoliklinikalla, mutta avustetun PD:n koulutuksessa PD-hoitaja käy antamassa hoitolaitoksessa tai potilaan kotona koulutuksen. Pussinvaihdot aloitetaan lempeästi totuttamalla vatsakalvoa ensin pieniin määriin nestettä (n.0,5L-1L) kerrallaan sisään ja näitä vaihtoja tehdään päivän aikana 3-4. Tässä vaiheessa potilas lähtee vielä vatsa tyhjänä kotiin. Pikkuhiljaa nestemäärää nostetaan ja varsinainen dialyysi alkaa. Aina olisi hyvä merkitä ylös ulosvalutuksen määrä, sillä potilaan painon ja ulosvalutuksen perusteella päätetään minkä vahvuista PD-liuosta potilas tarvitsee.

Potilas saa kaikki hoitotarvikkeet munuaispoliklinikalta, ja apteekki kuljettaa nesteet kotiin. PD-hoitaja huolehtii lääkäriltä tarvittavat reseptit, kun tiedetään mikä neste potilaalle valitaan. Tässä vaiheessa myös sosiaalihoitajan käynti on aiheellista, jotta potilas saa kaikki tarvittavat tuet.

Päiväys 18.10.2021
Versio 2
Laatija Åsa Björk/Katja Heikkiniemi
Hyväksyjä Stefan Anderson
